

Készül a Nemzeti Múzeum „rejtett emelete“.

— A Pesti Hírlap tudósítójától. —

(Képeink a Pesti Hírlap
mai képesmellékletén.)

Délelőtt 11 óra volt, amikor a májusi fényben pompázó Múzeum-kertbe értünk. Velünk volt egy élénk beszédű berlini újságíró is, aki percekig állott Mussolini ajándéka, a régi Forum Romanumról való oszlop előtt.

— Két érdekes történelmi emlék — mondottuk — közvetlen szomszédságban. Ezt a gyönyörű márványoszlopot a Duce küldte ajándékba. Lehet, Julius Cézár szónokolt alatta. Mert itt, jobbról, ezen a lépcsőfalon meg Petőfi Sándor szavalta 1848-ban a „Talpra magyart!“

Egyébként mindnyájunkat az érdekelt legjobban, hogyan oldotta meg a modern magyar építészet azt a problémát, hogy a terjeszkedési válságba jutott gyönyörű épületóriásba egy teljes emeletet emeljenek. És anélkül, hogy az épületkolosszus stílusa változást szenvedjen, hogy a meglévő két emeletrendszer fenekestől felboruljon s általában az az elgondolás és építési megvalósítás alaki változást ne szenvedjen, amely Pollack Mihály János zsenijének alkotása.

Mi sem természetesebb, mint hogy közel egy évszázad alatt olyan hatalmas mennyiségű, nagyértékű anyag halmozódott fel, amelynek nagyrésze már kiszorult az épületből, mint ahogy például a történelmi képtár sem kaphatott itt helyet, hanem az Akadémia épületében várja további sorsát.

A múzeum udvarán csodálkozással néztünk körül. A római szarkofágok, domborművek, kőkoporsó-fedelek, oszlopok tömérédek sokasága körül gerenda, malter, mész és téglahalmok. Minden sarok megzsufolva építkezési anyagokkal. Gondolkodva vizsgálja a magasba meredő falakat, amelyek eddig két emeletet zártak körül. A tetőzetten balkonszerű kőfal fut körül, amelyet azonban kívülről, tehát az utcák felől nem lehet látni. E kőfalpárkány árulja el csupán, hogy a magyar Nemzeti Múzeum többé nem kettő, hanem három emeletes épület.

— A régi két emelet — magyarázza dr. Lechner Jenő — tulságosan magas volt. Fölöttük terpeszkedett az óriási padlás, ugyancsak óriási gerendázattal. Száz évvel ezelőtt Pollack Mihály elgondolása még „modern“ volt a kor akkori építkezési viszonyaihoz képest, ma azonban az első pillanatra szembeütni, hogy az ilyen mestergerendákkal kiépített padlás a legnagyobb tűzveszélyt jelenti. És — igen nagy helyet foglal el. Emellett a tulságosan magas második emelet is annyi helypazarlás, hogy kellő módon értékesítve: a padlásból és a II. emelet mennyezetének leszállításából egy kényelmes, felülről világosítható köremeletet lehet alkotni, amely annyi termet ad magából, hogy a múzeum jelenleg udvarokon, pincékben, folyosókon és hivatali kis szobákban összezúfolt anyaga egy teljes, modern, ideális világitású emeletrészhez juthat.

Fölmegyünk az új emeletre, mindenütt ég a munka. A Múzeum-köruti rész már teljesen készen van: a mestergerendák egérfészkes helyén ideális, felsővilágítású termek. berendezve, amelyekhez stílusos hallépcsők vezetnek. Készül tehát az u. n. *rejtett emelet*, amely egy hajszálnyira sem bontotta meg a neoklasszikus épület stílusát.

— És a most raktárnak használt pincék?

— Tervbe van véve — mondja dr. Lechner Jenő — a nagyméretű és jelenleg teljesen sötét pincéknek modern angol árkokkal való megnyitása. Ha ezt keresztülvisszük: a pincékben alkalmas és bőseges hely lesz a preparáló- stb. múzeum-műhelyek elhelyezésére. Ez is hallatlan térnyereség lenne.

Mikor újból az udvarra értünk, megint csak szembeütni a sok-sok heverő római kögyűjtemény, az értékes régiségek tucatjai, a szarkofágok, oszlopsorok, amelyek bizony becsesebb helyre kíváncsnak.

— Pollacknak már eredeti gondolata volt — magyarázza dr. Lechner Jenő —, hogy a múzeum kertjébe oszlopcsarnokot építhessen, ahol nyitott loggiában lennének elhelyezhetők a római kőrégiségek. Bizony, nekem is régi vágyam, hogy ezt az oszlopcsarnokot megépíthessem.

Summa summarum: az évszázados épület — elérkezett reneszánszához. Egységessé lett. Egészségessé tették. Emeletet termeltek ki belőle.

Künn, a tavaszt pompázó kertben, újra megállunk a Duce ajándéka előtt. Annak a nagy oszlopsornak a szomszédságában, ahova büszkén hívhat a megújuló Magyar Nemzeti Múzeum mindenkit, aki szembe akar nézni a magyar lélek alkotóerejével.